

Nr.257/1028/,IV metai. D i e p h o l z,1948 m.lapkričio mėn.18 d.

Berlyno blokada trukdanti pradėti pasitarimus

Vakar popiet D.Britanijos,JAV ir Prancūzijos atstovai įteikė savo atsakymo notas JTO vadovaujantiems asmenims.Kaip buvo laukiama,vakariečiai atsakė atskirai,nors tos notas skiriasi tik forma;turinys yra vienas.Britai savo notoje pabrėžia,kad,tik nuėmus Berlyno blokadą,gali būti pradėti pasitarimai.Amerikiečiai savo notoje sustoja ties klausimu,ar sovietai turi teisę vartoti prievartą /blokadą ir kt./,norėdami atsikratyti vakariečiais Berlyno ir bendrai visos Vokietijos valdyme.Prancūzai savo atsakyme,tarp kitų dalykų,sveikina JTO vadovaujančiųjų asmenų kvietimą susirūpinti Berlyno klausimo sureguliuavimu.Sovietai savo notoje reiškia savo norą pradėti pasitarimus rugpjūčio mėn.30 dienos Maskvoje pasiūlytu susitarimu.Gavę keturių valstybių notas,JTO gen.sekretorius ir JTO konferencijos pirmininkas dr.Evatt buvo susiję pasitarti,o po jo paskelbė komunikatą,kuriame praneša,kad visos keturios valstybės savotiškai pareiškusios norą susitarti Berlyno klausimu.Tačiau vakariečiai atmėtą Berlyno klausimo svarstymą už Saugumo Tarybos rėmų.Taip pat statą sąlygą,kad būtų nuimta Berlyno blokada.Savo komunikate JTO vadovaujantieji asmenys dar sykį kreipėsi į keturių valstybių atstovus Berlyno klausimo reikalu rodyti geros valios ir bendradarbiauti su Saugumo Tarybos pirmininku dr.Bramuglia.

Iš JTO konferencijos darbų

Vakar JTO patikėtinių komisijoje sovietų atstovas smarkiai kritikavo Pietų Afrikos Uniją,kad ji nepasidavė JTO patikėtinių globai.Pietų Afrikos atstovas paklausė sovietų atstovus,kodėl sovietai JTO patikėtinių globai neatidavė per karą užimtųjų sričių,kur įeina Rytprūsiai,Lenkija,Suomija,nekalbant jau apie Lietuvą,Latviją ir Estiją.Tose visose srityse,kaip ir visoje TSRS,yra didžiausia priespauda,negirdėtas darbo žmogaus išnaudojimas ir kankinimas,priverčiamosios darbo stovyklos ir slaptosios policijos tiro-nija.

Tito atsikerta komunistams

Maršalas Tito užvakar pasakyoje kalboje aiškino,kad Jugoslavija yra pasiryžusi savo krašte kurti tautinį komunizmą taip,kaip savarankiški komunizmas kuriantis Sovietų Sąjunga.Marksas ir Engelsas nepasakė,jog toks socializmo supratimas esąs klaidingas.Kominformo išskyrimas ūkiniu atžvilgiu Jugoslavijai esąs labai kenksmingas,o ūkinis antagonizmas Kominformo kraštų Jugoslavijai esąs didesnis,negu kapitalistiniams kraštams.

Pavojingiausias dabartinės eros nutarimas

Gen.de Gaulle vakar kalbėjo dėl britų ir amerikiečių nutarimo perduoti Ruhro krašto pramonės įmones į vokiečių rankas."Toks nutarimas - pareiškė kalbėtojas - remia vokiečių Reicho atsistatymą.Jei taip pasiliktų,šis nutarimas būtų pavojingiausias visos dabartinės eros nutarimas".Gen.de Gaulle ateities Vokietiją nori matyti kaip federalinių valstybių sąjungą.Vakar buvo susirinkęs tautinis susirinkimas,kuriame svarstyta suteikti vyriausybei specialius įgaliojimus kovai su ūkio sabotazu.Vidaus reikalų ministeris pranešė,kad jis turįs duomenų,jog streiką Prancūzijoje organizavo komunistai,remiami Maskvos.Prancūzijoje buvę gauta iš Maskvos aukso 1 milijardo frankų sumai.Streikavimo metu įvykdyta Prancūzijoje 47 didesni sabotazo aktai.

Vokietijai reikalinga autoritetinga vyriausybė

Vakar Frankfurte britų karinis gubernatorius gen.Robertson spaudos konferencijoje kalbėjo aktualiaisiais Vokietijos dabarties ir ateities klausimais.Dabartinė padėtis esanti labai rimta nuolatos kylančių kainų akivaizdoje.Jei nebus griežtasi drastiškų priemonių,gali smarkiai nukentėti Vokietijos atsistatymas.Algų ir atlyginimų padidinimo reikalavimai,kurie ma reikštis dirbančiųjų tarpe,ūkiui tik neigiamai tegali atsiliepti.Dėl mitinimo būklės gubernatorius pareiškė,kad tai grynai pareisia nuo vokiečių įstaigų,ar maisto normos išlikusiančios tos pačios ar būsiančios net patintos.Dėl Vokietijos ateities jis išsireiškė,jog esanti reikalinga vyriausybė,kuri turi autoritetą savo tautoje.

Vietos žinios:

= Šiandien, lapkričio mėn. 18 d. duodamos bulvės ir daržovės: mūrinėje stovykloje Nr.2 - 150 nuo 9 ligi 10 val., Nr.151 - 300 nuo 10 - 11 val. ir Nr.301 - 475 nuo 11 - 12 val. Medinės stovyklos gyventojams bulvės ir daržovės duodamos medinėje stovykloje šia tvarka: Nr.20 - 240 nuo 14- 15 val. ir Nr.241-480 nuo 15 iki 16 val.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys iš poreito numerio/

Kito pasakymo neišgirdus, dabar iš lenkiško tuoj klausiamai pasakoma: prašom, prašau? :- atsiprašau, kaip?; atsiprašau, ką?; atsiprašau, nenugrindul; kaip sakot?; ką sakot? - Taip pat koks žmogus kalba kalba, rodos, viską jau pasakė bent nebeturi ko sakyti, ir lenkiškai užraukia: ir prašom, ir prašau. Jei jau brol, sakai "prašom" ar "prašau", tai ir paėmęs duok tą savo kiško pyragą, nes sauso niekas neklauso, o posakio "prašom" lietuvių kalboje nebuvo ir nėra tokių posakiai: atsiprašau/žr. augščiau/, tai mat, ir viskas, tai tiek/baigiant savo kalbą/. Kas gi būtų, jei kunigas, perskaitęs Evangeliją, sakytų ne "tik šventos Evangelijos žodžių", bet tą juokingąjį "ir prašom, tai prašom".

Naujausios radijo žinios :

= Sugrįžęs iš kelionės po Europą, nepaprastas JAV ambasadorius ir Europos atstatymo plano vedėjas Harriman, Vašingtone informavo spaudą apie bendrą Europos ūkinę padėtį. Jis pareiškė, kad šiuo Europoje jaučiama žymus ūkio padėties pagerėjimas, nežiūrint, jog Maskva paskelbė Europos atstatymo amerikiečiai pagalbai karą. Profesinės sąjungos, užvaldytosios komunistų, neįstengė to gražaus atstatymo darbo, palaužti. Taip pat atsikuria ir Europos prekyba. Seniai užmegzti prekybiniai ryšiai vakarų valstybių ir su sovietų bloko valstybėmis. Baigdamas savo pareiškimą spaudos atstovams, Harriman pareiškė savo nuomonę, kad nesitikis, jog netolimoje ateityje kiltų karas.

= Iš Kinijos pranešama, kad komunistai kovose dėl pagrindinių kelių, vedančių į Kinijos sostinę Nankiną, ties Sučau miestu per paskutinę savaitę neteko 90.000 vyrų. Vakar komunistai buvo pranešę, jog Sučau miestas jų esąs užimtas. Vyriausybės būstinė apie tai nieko nemini. Amerikiečių spaudos atstovams kuriam anądien teko skristi viršum pozicijų, kuriose vyksta kovos, pranešė, kad kovos esančios labai smarkios. Iš Vašingtono pranešama, jog Kinija pareiškė, kad JAV paaiškinant savo politiką Kinijos atžvilgiu. Tuo reikalu už vakar Floridoje, pirmojo savo interview po rinkimų metų, prezidentas Trumanas pareiškė, kad JAV laikyseną Kinijos atžvilgiu tegali nustatyti naujas kongresas. Tuo tarpu yra vykdomi senojo kongreso nutarimai, suteikiant Kinijai 400 000 milijonų dolerių paskolą ūkio atstatymui.

= Vakar britų Žemuosiuose Rūmuose užsienių reikalų ministerijos kalbėtojas atsakė į paklausimus, liečiančius britų vyriausybės laikyseną naujai organizuojamos vokiečių policijos/sovietų zonoje/atžvilgiu. Kalbėtojas atsakė, kad šiuo metu nesą numatyta jokio demaršo, bet reikia manyti, kad jis būsiąs paremtas. Organizuotos ir taip labai ginkluotos jėgos ruošimas esąs priešingai Potsdamo nutarimams.

= Vakar į Vašingtoną grįžo JAV krašto apsaugos ministeris James Forrestal, kuris Europoje aplankė kai kurių kraštų gynybos ministerius ir inspektavo amerikiečių kariuomenę, esančią Vokietijoje. Ministeris itin vertino Berlyno oro tarnybos suorganizavimą, tardamas, kad šis žygis esąs naujos aviacijos pradžia. Ateinančią savaitę ministeris informuos prezidentą apie savo kelionę.

= Vakar vakare Graikijoje jau turėjo būti paskelbtas naujo koalicinio ministrų kabineto sąstatas. Manoma, kad min. pirmininku būsiąs vėl tas pats Tsaldaris, o Tsaldaris pasiliksiąs užsienių reikalų ministru. Šis kabinetas būsiąs sudarytas iš dviejų partijų: populistų ir liberalų.

= Vokiečių Geležinkelių Valdība numatė atleisti visą eilę savo tarnautojų, tuo norėdama išvengti deficitų.

= Vakar Ruhro krašte buvo pasiektas naujas anglies iškasio rekordas. Vakar iškasta 321.000 to anglies.

= Kaip pranešama, iš Sovietų Sąjungos spalio mėnesį grąžinta 20.000 vokiečių karo belaisvių.

Leidžia Diepholzo LTB Komitetas. Redaguoja Salomeja Narkėliūnaitė.